

« מزل טלבי לוי » « בריאות »

שיקום נהיגה

הפרעות קשב וריכוז עלולות לפגוע בנהיגה

בבילינסון יש מכון לשיקום כישורי נהיגה. מנהלת המכון, ד"ר פנינה וייס, מסבירה מה פוגע ביכולת הנהיגה, ואיך מתמודדים עם זה

ד"ר פנינה וייס
צילום באדיבות בית החולים

הנטיעה, לשנות את דפוס החשיבה של - "לי זה לא יקרה". לייצר יותר מודעות להשל" כת הפרעת הקשב על הנהיגה. אחד הדברים שאנחנו תמיד מדגישים זה לא לפחד לשאול שאלות. יש מקום לשאול ולברוק את הבריאות גם בהקשר של כשירות נהיגה, לקחת ולגלות אחזרות כלפי הבטיחות של כולם ולדעת שיש כלים שיאפשרו נהיגה בטוחה יותר."

איך מוגיעים אליכם הצעירים?
"יש צעירים שמגיעים אלינו במהלך הלימודים, דים, מאחר והם מתקשים לעבוד את התיאוריה או נכשלים שוב ושוב בטסטים ושמועו עלינו. יש את הצעירים שכבר עברו טסט ואז מופנים אלינו לשיפור מיומנויות משום שהפרעת הקי שב משפיעה על הנהיגה. כך למשל, פנתה אלי אמא שהבן שלה היה מעורב במספר תאונות קטנות, כשפגשתי אותו הבנתי שהוא לא מבין את ההשלכה של הפרעת הקשב על הנהיגה שלו. בהדרכה איתו עברנו על זה ואחרי שיחת מעקב ראינו שהבעיה נפתרה."

ד"ר וייס מסבירה: "אנחנו בונים תוכנית אישית לכל אהה. לעיתים צריך להדריך את המשפחה. למשל הפסקת נהיגה, איך לעשות זאת נכון, להבין את הקושי של האדם המבוגר שצריך להפסיק לנהוג ולדעת מה החלופות. לאנשים קשה לוותר על העצמאות, ואיש מקצוע יכול לסייע. דבר נוסף הוא הדרכה בשימוש בטכנולוגיות כמו המובילי, יש אנשים שה עווד להם בשמירה על בטיחות, וכן המלצות על אבזורים, כמו מראות פנורמיות והתאמת כלי רכב לאנשים עם מוגבלות פיזית."

באיזה מצבים לא מוחזרים לנהיגה?
"מצבים רפואיים שעל פי חוק אסור לנהוג בהם, כמו אדם שעבר פרוכסים, אובדן מסוים של שדה הראיה, סוגים של דמנציה, בפרט בשלבים שבהם לא מודע למגבלה שלו."

מדור מקודם הנעשה בשיתוף עם בית החולים "בילינסון"

לא בכל גיל ובכל מצב כדאי להמ" שיד לנהוג, אבל הפסקת נהיגה אינה הפתרון היחיד. ד"ר פנינה וייס היא מרפאה בעיסוק ומנהלת המכון לאבחון ושי" קום כישורי נהיגה בבית החולים בילינסון. היא מומחית בטיפול קוגניטיבי דינמי, מומחית בתחום השיקום בקהילה בבריאות הנפש, ובא" בחון וטיפול במצבים נירולוגיים. היא סיימה את לימודי הדוקטורט שלה בריפוי בעיסוק באוניברסיטת חיפה, והתמחתה במרכז הרפואי רבין - בבית החולים בילינסון. היא השתלמה בין היתר בתחום שיקום הנהיגה בחו"ל. כיום היא מרצה ומלמדת את תחום שיקום הנהיגה באוניברסיטת תל אביב.

"מגיעים אלינו למכון אנשים שמתעורר ספק לגבי יכולת הנהיגה שלהם", היא מסבירה. "השירות מועד לאנשים מבוגרים המצויים במצב המעורר סימני שאלה לגבי הכשירות שלהם לנהוג בבטחה מסיבות שונות, החל משינויים הקשורים לגיל הנהג ועד למצבים רפואיים כמו פגיעת ראש, אירוע מוחי, פג" עות בעמוד השדרה, ועוד. אנחנו בודקים את הפוטנציאל של הנהג ללמוד נהיגה במידה ולא נהג קודם לכן ואת היכולת של הנהג לחזור לנהיגה בטיחותית. אנחנו עושים להם בדיקה במרפאה, הכוללת הערכה וטיפול בתפקודים תפיסתיים, מוטוריים וקוגניטיביים שקשורים לנהיגה. הבדיקה היא גם מעשית, מאחר ואנחנו יוצאים איתם להערכת נהיגה כפועל, במסלול הכולל אורחים שקטים וסואגים יותר. הנוער תלת לרופאים, לרשויות, לנברקים ולמשפחה הערכה יותר מדויקת. לעיתים נתרשם שהמצב שלו מאפשר חזרה מיידית לנהיגה ולעיתים שיש גורם מעכב או מגביל. זה מחייב דיווח למכון הרפואי לבטיחות בדרכים, שלהם יש את הסמכות החוקית הסופית לקבוע האם הוא כשיר לנהיגה."

איזה מקרים מוגיעים אליכם?
"המגוון רחב, אך לרוב מדובר בנהגים מבי" גרים עם שינויים בויכרון, או מחלה, שלע"י תים המשפחה חושבת שהם צריכים להפסיק לנהוג והם וקוקים לגוף חיצוני שיעווד להם להכריע בכך. לעיתים ניתן המלצות לנהיגה בטוחה יותר, למשל אצל אנשים מבוגרים, נמי לייז לנהוג בשעות שהכבישים פחות עמוסים, לתכנן מראש את מסלול הנסיעה. למרפאה מגיעים גם צעירים עם בעיות של קשב ורי" כו שמתחילים לנהוג והמחקרים מראים שהם מעורבים יותר בתאונות דרכים, וכדומה."

מה עושים עם צעירים שבעיית קשב ורי" כו עולוה להפריע להם לנהוג כפי שצריך? "לצעירים עם בעיות של קשב וריכוז, אנ" חנו נותנים כלים איך לנהוג בבטחה, לשמור יותר על מרווחים עם דרכים שלפניהם בנתיב